

ANNE-LISE GABOLD

(1941 -)

Skuespiller. Født 5/10 1941. Har været gift med komponist og senere chef for Tv-drama på DR1 Ingolf Gabold.

Uddannet på Det kgl. Teaters elevskole 1965-68 med efterfølgende ansættelse på teatret. Forlod den følgende sæson nationalscenen og kom ind i den socialistiske gadeteatergruppe Fickteatern i Stockholm. Herefter engagementer ved skiftende teatre. Underviser skuespillere i japaneren Tadashi Suzukis metode.

Uddrag fra Morten Piils "Danske filmskuespillere" (Gyldendal, 2003):

Ingen dansk filmskuespillerinde fra 1960'erne og fremefter har afgivet så forjættende løfter - og indfriet så få af dem.

Hun har en usædvanlig skønhedsudstråling af følelsesdybde og erotisk mystik og tøjlet lidenskab. Kameraet elsker hende - men dets kærlighed blev ikke gengældt. Tværtimod flygtede hun fra det. På sin filmkarrieres højdepunkt - ved Bodiloverrækkelsen for hovedrollen i "Midt i en jazztid" (1969) - var hun at finde i Nord-Sverige, hvor hun brugte et år på at spille ulønnet gadeteater, langt fra de filmkameraer, der så gerne ville indfange hende.

Hun talte nedsættende om at blive anvendt som type ("Har man først fået en stil, et ansigt, en maske, får man ikke godvilligt lov at slippe af med den", udtalte hun i 1975). Og som erklæret socialist censurerede hun op gennem 1970'erne sine filmrolletilbud politisk. En kontrakt med Det kgl. Teater blev brudt allerede i slutningen af 1960'erne, og hun fandt aldrig siden fast plads i et teater-ensemble - "jeg nåede ikke at slå mit talent ordentlig ud på teatrets scene", udtalte hun om sin tidlige karriere i et stort interview i Press, 1993, hvor hun er gådefuldt tavs om sit daværende politiske engagement. Til gengæld tilstår hun: "Jeg har altid været en strejfer. Det kan jeg se nu".

I sin debut som overklassepigen Vera Bagge i Knud Sønderby-filmatiseringen "Midt i en jazztid" ligner hun denne sjældne fugl i dansk film: en filmheltinde med et internationalt skær af dragende glamour og feminint raffinement. Og hun rammer præcist det usikkert afprøvende i figures forhold til den socialt underlegne Peter Hasvig.

Dengang - som nu - hang gode, udfordrende kvinde-filmroller langt fra på træerne herhjemme, og også i "Midt i en jazztid" fører mændene det store ord. Men Anne-Lise Gabold gik straks videre til en krævende, men for hende langt fra uløselig opgave som Cordelia i Peter Brooks' "Kong Lear", delvist optaget ved Raabjerg Mile i vinteren 1968-69. Da den blev udsendt i februar 1971, havde hun allerede tilbragt et år i Sverige med Suzanne Ostens socialistiske gade- og gruppeteater, Fickteatern - og efter denne oplevelse kunne hun i 1970 fortælle Ekstra Bladet, at nu måtte hun sælge et par af sine bøger for at leve.

Hverken "Midt i en jazztid" eller "Kong Lear" havde slået an hos det store publikum, og det gjorde Claus Ørstedes nyfortolkede udgave af Blichers "Præsten i Vejlbj" (1972) heller ikke. Men Gabolds præstation som præstedatter Maren, hvis kærlighed til Peter Steens Herredsfoged ender tragisk, viser i enkelte øblikke hendes potentiale: det sorgfulde bliver poetisk, når hendes mørke, dybe blik strejfes af smerte. I Hans Kristensens debutfilm "Flugten" (1973) forlener hun en banal birolle som gangstertøs med sin alvorsfulde intensitet og suggestive sensualitet. Hun har desuden en anden udpræget siderolle som voldtaget leder af en børneinstitution i den svenske kriminalfilm "En främling steg av toget" (1974).

Filmkritikerne gav hende endnu en opmuntring med en birolle-Bodil for elskerinde-portrættet i Henning Carlsens fransksprogede drama "En lykkelig skilsmisse" (1975) - en præstation, der let udklasserer filmens franske stjerner Bulle Ogier og Bernadette Lafont. Men rollernes størrelse stod stadig ikke mål med talentet: hun sagde nej til hovedrollen som overklassekvinden i "Hjerter er trumf" (1976) og spillede i stedet - mere politisk korrekt - en birolle som sygeplejerske i samme film, iøvrigt stærkt reduceret i den senere, omklippede version af filmen. Og i den mislykkede thriller "Attentat" (1980) er hun en børnehavepædagog, der demonstrerer mod atomkraft og nedskæringer.

Blandt hendes ret små, tynde 1980'er-roller er hendes Ilse i Suzanne Ostens "Mamma" (1982) den mest interessante. Hun skiller sig voldsomt ud fra de svenske skuespillere ved sin naturlige karisma og ligefremme følelsesintensitet i birollen som den neurotiske heltindes veninde, der brændende ønsker sig at få et barn (filmen er Ostens portræt af sin mor Gerd Osten, filmkritiker og frustreret manuskriptforfatter). Filmen kom ikke til Danmark, og i sin foreløbig sidste film, Kirsten Stenbæks farce "Kærlighed ved første desperate blik" (1994), ses Gabold som bodegammutter, en næsten surrealistisk fejlplacering.

Hendes indsats på tv-teatret ligger på et højere niveau end mange af hendes film: den kvindelige hovedrolle i Ole Roos' og Kirstens Thorups "Sæsonen slutter" (1971) og titelrollen i samme instruktørs tv-udgave af Strindbergs "Frøken Julie" (1976), i samspil med Ole Ernst. Tillige ses hun som en passioneret, farlig friherreinde i Kaspar Rostrups "Båndet" (1973) efter Strindberg og som den udsponerede politikerhustru i Franz Ernsts og Klaus Rifbjergs "Privatlivets fred" (1973). [Uddrag fra "Danske filmskuespillere" slut]

Filmografi

Titel	År	Funktion	Kategori
Bedrag 2	2016	Ældre dame	Tv-serie
Katusha	2014	Bedstemor	DK/Kort fiktion
Kung Fu Panda 2	2011	Sandsigerske	U/Spillefilm

Titel	År	Funktion	Kategori
Begravelsen	2008	Medvirkende	DK/Kort fiktion
Livvagterne	2008	Farmor Hannan	Tv-serie
Daisy Diamond	2007	Mor	DK/Spillefilm
Walter & Virginia	2006	Helena	U/Spillefilm
Nynne	2005	Annelise	DK/Spillefilm
Drengen der ville gøre det umulige	2003	Ånden i fjeldet	DK/Spillefilm
Bryggeren	1996	Skuespillerinden	Tv-serie
Krystalbarnet	1996	Ambassadørfrue	DK/Spillefilm
Eva	1994	Medvirkende	Tv-film
Kærlighed ved første desperate blik	1994	Tenna	DK/Spillefilm
Sort høst	1993	Mona Uldahl	DK/Spillefilm
Den kroniske uskyld	1985	Fru Riemer, Tores mor	DK/Spillefilm
Elise	1985	Annette, Elises søster	DK/Spillefilm
Den onde cirkel	1984	Medvirkende	DK/Kort fiktion
Isfugle	1983	Renés fars nye kone	DK/Spillefilm
Nattergalen	1982	Medvirkende	Tv-film
Nocturne	1981	Kvinden	DK/Kort fiktion
Strømmens dag	1981	Tove	Tv-film
Trællenes børn	1980	Stemme	DK/Spillefilm
Sådan er jeg osse	1980	Stines fars nye kone	DK/Spillefilm
Undskyld vi er her	1980	Judith, Multi-Max' datter	DK/Spillefilm
Attentat	1980	Tove Madsen	DK/Spillefilm
Frøken Julie	1976	Frøken Julie	Tv-film
Støvler og sko	1976	Medvirkende	Tv-film
Hjerter er trumf	1976	Sygeplejerske	DK/Spillefilm
Søndage med Lydia	1975	Medvirkende	Tv-film
Hendes verden	1975	Medvirkende	DK/Kort fiktion
Hyrder	1975	Viola	Tv-film
En lykkelig skilsmisse	1975	Sylvie	DK/Spillefilm
Den stjaalne brud	1974	Katrine	Tv-film
Kærlighed og sex	1974	Medvirkende	Tv-film

Kys det hele fra mig	1974	Medvirkende	Tv-film
Titel	År	Funktion	Kategori
Båndet	1973	Medvirkende	Tv-film
Privatlivets fred	1973	Medvirkende	Tv-film
Flugten	1973	Birthe	DK/Spillefilm
Stoppested	1972	Pige	Tv-film
Kørerne	1972	Speaker	DK/Dokumentarfilm
Nu kan det snart være nok	1972	Psykologen	Tv-film
Fire portrætter	1972	Anjuta	Tv-film
Præsten i Vejlbj	1972	Maren, præstens datter	DK/Spillefilm
Farlige kys	1972	Torbens forhenværende kone	DK/Spillefilm
Slå først Jensen	1971	Jensen kone	Tv-film
Sæsonen slutter	1971	Lena	Tv-film
Kong Lear	1971	Cordelia	DK/Spillefilm
Midt i en jazztid	1969	Vera Bagge	DK/Spillefilm
SS	1968	Medvirkende	DK/Kort fiktion
Beskytterens dilemma	1968	Medvirkende	DK/Kort fiktion

UDSKRIV

DOWNLOAD PDF